

UUDISTETTU MMTIS

**Multimodaalisten matkatietopalvelujen
tarjoamisesta annettava uusi komission
delegoitu asetus**

Antti Paasilehto

LV LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Komission delegoitu asetus EU 2017/1926

multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisesta (MMTIS)

Annettu ITS-direktiivin 2010/40/EU nojalla

TARKOITUS JA TAVOITE

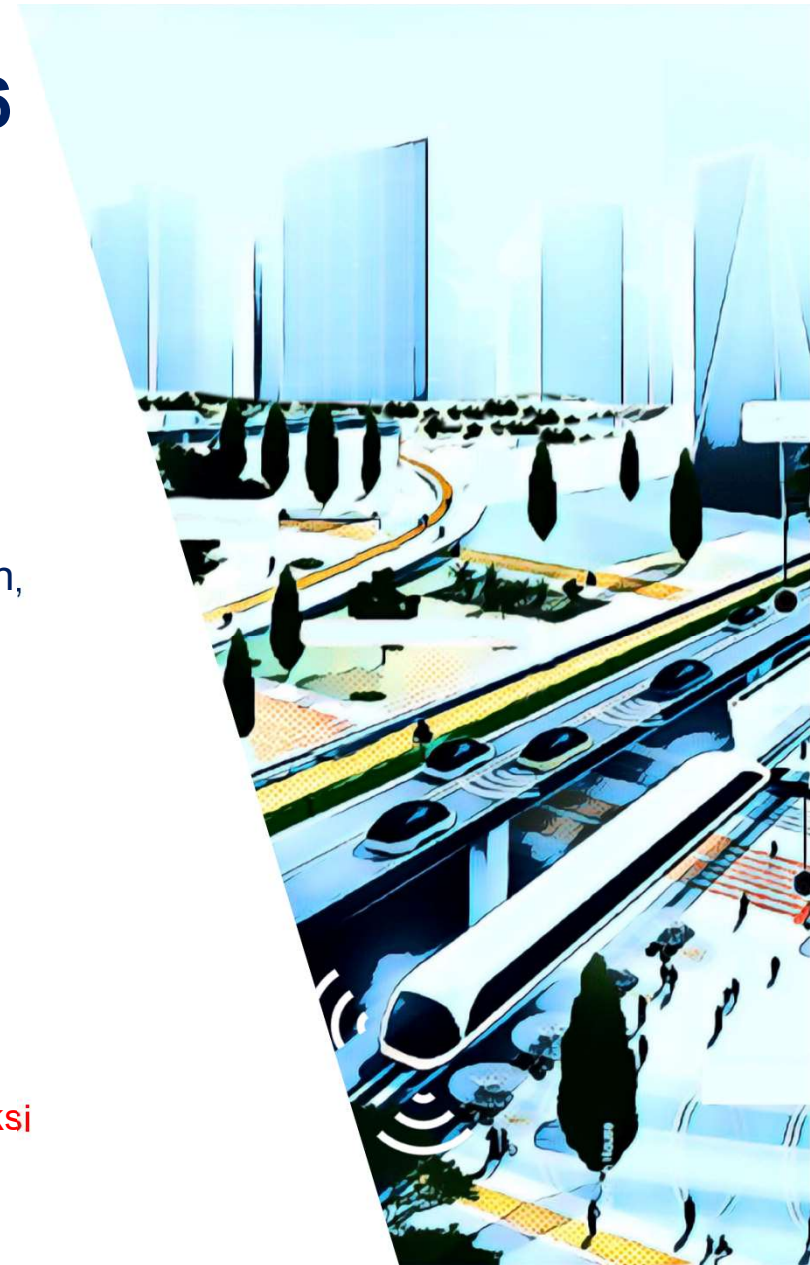
- ▶ Luo yhdenmukaiset toimintapuitteet multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamiselle koko EU:n laajuisesti
- ▶ Sisältää tarvittavat tekniset määritelmät standardoitujen matka- ja liikennetietojen sekä hajautettujen reittisuunnitelmien saatavuuden, vaihdon ja päivittämisen varmistamiseksi

SOVELTAMISALA

- ▶ Koko EU:n laajuinen tieliikenneverkko
- ▶ Suoraan jäsenvaltioissa sovellettavaa sääntelyä
- ▶ Sääntely koskee asetuksen liitteeseen listattuja tietolajeja sikäli, kun tietoja on digitaalisesti koneluettavassa muodossa saatavilla

(**HUOM** sääntely ei edellytä tietojen tuottamista/keräämistä, vaan jo olemassa olevien digitaalisten tietojen tarjoamista muiden hyödynnettäväksi sääntelyn määrittämien teknisten vaatimusten mukaisesti)

Komission delegoitu asetus EU 2017/1926

multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisesta (MMTIS)

SOVELTAMINEN

- ▶ Ei edellytä tietojen tarjoamista ilmaiseksi
- ▶ Tiedot (+metatiedot) tarjottava tasapuolisesti kaikkien hyödynnettäväksi kohtuullisin ja syrjimättömin ehdoin (FRAND) kansallisen yhteyspisteen kautta (NAP)
- ▶ Sääntelyn mukaiset tietostandardit
 - ▷ NeTEx, DATEX II, Siri tai
 - ▷ muu edellä mainittujen kanssa teknisesti yhteensopiva ja yhteen toimiva tekninen muoto
- ▶ Kattaa kaikki liikennemuodot
 - ▷ Ilma-, vesi-, rautatie- ja tieliikennesekä liikkumista tukevat eri palvelumuodot
 - ▷ säännöllinen reittiliikenne, kutsuliikenne ja henkilökohtainen liikkuminen

```
ect(a, b), a = new user(a);  $("#User_logged").  
0;c < a.length;c++) {      use_array(a[c], a) < b  
(var b = "", c = 0;c < a.length;c++) {      b +=  
trModified textInput input change keypress past  
+ " UNIQUE: " + a.unique);  $("#inp-stats-al  
unique); }); function curr_input_unique() { }  
length) {      return "";  }  for (var a = rep  
= [], c = 0;c < a.length;c++) {      0 == us  
for (var a = $("#User_logged").val(), a  
"), b = [], c = 0;c < a.length;c++) {      0  
;      c.unique = b.length - 1;  return c; }  
0 == use_array(a[c], b) && b.push(a[c]);  
($("#User_logged").val(), b = b.replace(/(\n  
g, "");  inp_array = b.split(" ");  in  
o_array.length;a++) {      0 == use_array  
ass:0}), b[b.length - 1].use_class = us  
th;  a.sort(dynamicSort("use_class"))  
);  b = indexOf_keyword(a, void 0);  
(b, 1);  return a; } function replac  
(a, b) {  for (var c = 0, d = 0;d <  
b) {  for (var c = 0, c = 0;c < l  
) {  for (var c = -1, d = 0;d < a  
return c; } function dynamicSort(a)  
{  return(c[a] < d[a] ? -1 :  
";  if (0 >= b.length) {  re  
f = a.indexOf(b, f), 0 <= f) {  
o-button").click(function() {  
parseInt(h().unique));  limit  
e_slider();  function(limit_v  
rseInt($("#limit_val").a()),  
d);  function("rand:" + f);  
n = [], d = d - f, e;  if (  
splice(e, 1);  }  for  
}  }  e = m(b, " ");  
-1 < e && b.splice(e, 1  
eter" == b[c].c ? $("#wo
```

Sääntelyn uudistamisen tausta

EU:n strateginen tavoite edistää vihreää ja digitaalista siirtymää

EU:n kestävän ja älykkään liikkuvuuden strategia

ITS-direktiivin uudistaminen

MMTIS-asetuksen uudistaminen

Uusi MDMS –sääntely (tasapuoliset toimintapuitteet markkinoille)

- ▶ Multimodaalisten digitaalisten liikkumispalvelujen tarjoamisen ja käytön lisääminen
- ▶ Markkinan kasvattaminen
- ▶ Tehokkaat multimodaaliset matkaketjut
- ▶ Mahdollistetaan matkojen ja lippujen varaaminen ja maksaminen digitaalisesti 'yhden luukun periaatteella'
- ▶ Ajantasaisen tiedon käytettävyyden lisääminen
- ▶ Matkustajan oikeuksien ja aseman turvaaminen

Mikä muuttuu...

Velvoite varmistaa dynaamisten tietojen käytettävyys

(tällä hetkellä jäsenvaltioilla on mahdollisuus itse päättää edellyttävätkö ne tietojen käytettävyyden varmistamista vai ei)

Uusia tietolajeja lisätty sääntelyn soveltamisalaan

- ▶ Staattiset tiedot, ml. historiatiedot sekä havainnoidut matka- ja liikennetiedot
- 1. Kulkuneuvojen **esteettömyystiedot** ml. kulkuneuvossa tarjolla olevien palvelujen esteettömyys
- 2. Kulkuneuvon **kuljetuskapasiteetti polkupyörille** sekä niiden kuljettamisen ehdot
- 3. **Pysäköintipaikkojen sijainti**, ml. kadunvarsipysäköinti ja muut pysäköintialueet
- 4. Pysäköinnin **hintatiedot**
- 5. **'Park & Drive'** liityntäpisteet
- 6. **Vaihtoehtoisten polttoaineiden** lataus- ja tankkauspisteiden sijaintitiedot
- 7. **Historiatiedot** liikkumispalvelujen **myöhästymisistä ja peruutuksista**, ml. säännöllinen reittiliikenne sekä soveltuvilta osin myös kutsuliikenne
- 8. **Havainnoidut tiedot** liikkumispalvelujen **myöhästymisistä ja peruutuksista**, ml. poikkeamien syyt

Mikä muuttuu...

Havainnoidut tiedot liikkumispalvelujen myöhästymisistä ja peruutuksista, ml. poikkeamien syyt

- Poikkeamatietoja koskevat määritteet perustuvat voimassa olevaan matkustajien oikeuksia koskevaan EU-säätelyyn

Myöhästymiset

(b) Observed data on delays:

Raideliikenne
> 60 min

- (i) Length of and the reason for delays of more than 60 minutes for rail passenger services (according to Article 19 of Regulation (EU) No 2021/782)

Vesiliikenne
> 90 min

- (ii) Length of and the reason for delays in departure of more than 90 minutes for sea and inland waterways passenger services (according to Article 18 of Regulation No (EU) 1177/2010)

**Säännöllinen bussi-
liikenne (yli 250km)**
> 120 min

- (iii) Length of and the reason for delays of more than 120 minutes for regular bus and coach passenger services with a scheduled distance of 250 km or more (according to Article 19 of Regulation No (EU) 181/2011)

Ilmailu
> 120 min/lähtö
> 180 min/saapuminen

- (iv) Length of and the reason for flight delays at departure of more than 120 minutes; and flight delays at arrival of more than 180 minutes (according to Articles 5 and 6 of Regulation (EC) No 261/2004)

Peruutukset

(c) Observed data on cancellations:

- (i) Cancellations of rail passenger services
- (ii) Cancellations of sea and inland waterways passenger services
- (iii) Cancellations of regular bus and coach services with a scheduled distance of 250 km or more
- (iv) Cancellations of flights

**Säännöllinen bussi-
liikenne (yli 250km)**

Mikä muuttuu...

Uusia tietolajeja lisätty sääntelyn soveltamisalaan

► Dynaamiset tiedot

1. Häiriötiedot -> uutena elementtinä tulee tarjota **tieto häiriön syystä**, jos tiedossa ja digitaalisesti saatavilla koneluettavassa muodossa
2. **Pysäköintimaksuja koskeva informaatiopalvelu** – kutsuliikenne ja henkilökohtainen liikkuminen
3. **Ajoneuvon täyttöaste** – säännöllinen reittiliikenne sekä soveltuvilta osin kutsuliikenne (**HUOM** jäsenvaltioille jätetty oikeus päättää velvoitteen soveltamisesta 'opt-in')

► Asetuksen tekstisisältöä on päivitetty

- ▷ Muotoiluja yhdenmukaistettu muiden delegoitujen asetusten suhteen (erit. RTTI)
- ▷ Poistettu päällekkäisyyksiä sekä lisätty delegoitujen asetusten 'sisällöllistä logiikkaa' (esim. tietullit siirretty RTTI asetukseen)
- ▷ Ajantasaistettu ja tarkennettu määritelmiä sekä lisätty uusia
Uusia määritelmiä mm. 'data user', 'data holder', 'access node', 'historic travel and traffic data', 'observed data'

Mikä muuttuu...

► Lisäksi...

- ▷ Standardin mukaisten tietojen esittäminen joko yhteisiä EU-vähimmäis-profiileja (**minimum profile**) tai kansallisia vähimmäisprofiileja käyttäen (kattaa myös alueellisten profiilien käytön, vrt. esim. 'Nordic profiles')
- ▷ Standardeja koskevissa käyttövaatimuksissa **mahdollistettu myös muiden** sääntelyssä esitettyjen standardien kanssa **yhteensopivien, yhteen toimivien ja koneluettavien ratkaisujen käyttö**
 - Edellytyksenä, että toimija kykenee osoittamaan / todistamaan teknisen ratkaisun yhteensopivuuden ja yhteen toimivuuden suhteessa asetuksessa vaadittujen ns. 'EU standardien' kanssa
 - Konvertterien ja validaattorien käyttö mahdollista
- ▷ Resitaaleihin on lisätty kirjaus, jossa toimijoita kannustetaan hyödyntämään **metatietojen osalta napDCAT-AP –standardia**
- ▷ Matka- ja liikennetietojen hallinnoijat (data holders) **voivat hyödyntää välityspalveluntarjoajia** (proxy / intermediary) asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tietojen käytettävyyden varmistamisessa kansallisen yhteyspisteen kautta
 - Tämä ei kuitenkaan vapauta tietojen hallinnoijia sääntelyllä heihin kohdistetuista velvoitteista tai vastuista

Muita ajankohtaisia asioita

- ▶ Tulevien hallitusneuvottelujen taustoittaminen (kevät/kesä 2023)
- ▶ Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivittäminen (uusi hallitus)
- ▶ MAL-sopimusneuvottelut (uusi hallitus)
- ▶ Komission tiedonanto EU:n liikkumisen data-avaruudesta (6/2023)

Yleisenä tavoitteena on nopeuttaa Euroopan liikenne- ja kuljetusalan digitaalista ja vihreää muutosta sekä vahvistaa tätä tukevien toimien vaikuttavuutta ja alueellista kattavuutta

Tiedonanto tulee sisältämään mm. linjaukset seuraavien tavoitteiden saavuttamiseksi

- ▶ Datan **käyttäjien aseman** vahvistaminen
 - ▶ **Olennaisten tietojen** (data) määrittäminen
 - ▶ **Yhdenmukaistetaan** datan jakamisehtoja **liikennemuotojen sisällä sekä** eri liikennemuotojen **välillä**
 - ▶ Mahdollistetaan datan hyödyntämisen, uudelleenkäytön ja jakamisen tekninen, oikeudellinen ja hallintaan liittyvä **yhteen toimivuus**
 - ▶ Optimoidaan **datan kerääminen** ja vähennetään hallinnollista rasitetta
 - ▶ Edistetään yhteen toimivuutta **muiden yhteisten eurooppalaisten data-avaruuksien** kanssa
- ▶ Komission ehdotus multimodaalisten digitaalisten liikkumispalveluiden sääntelystä (6/2023)
 - ▶ Komission ehdotus ajoneuvodatan saatavuudesta (2023)

